

GENERALINĖS ADVOKATĖS
CHRISTINE STIX-HACKL IŠVADA,

pateikta 2005 m. gegužės 26 d.¹

I — Įvadas

1. Šioje byloje dėl valstybės įsipareigojimų neįvykdymo Komisija kaltina Ispanijos Karalystę pažeidus įvairias aplinkosaugos direktyvas dėl įvairaus pobūdžio aplinkos taršos atvejų Baix Ter zonoje (Gerona provincija), dėl kurių iš esmės kaltos kelios šio regiono įmonės, užsiimančios intensyviu penimių auginimu (toliau – kiaulių ūkiai).

3. Tačiau būtina atkreipti dėmesį į tai, kad nors trys iš keturių šiame procese pareikštų ieškinio pagrindų susiję su tomis pačiomis direktyvomis arba tomis pačiomis direktyvų nuostatomis kaip ir byloje *Komisija prieš Ispaniją* (C-416/02), pačios faktinės aplinkybės labai skiriasi. Byloje *Komisija prieš Ispaniją* (C-416/02) daugiausia buvo nagrinėjami aplinkos tarša ir teisės pažeidimai, kuriais kaltintas vienintelis kiaulių ūkis, o šiame procese nagrinėjami aplinkos taršos atvejai ir teisės pažeidimai, kuriais kaltinami keli tam tikro regiono kiaulių ūkiai.

2. Šioje byloje nagrinėjami minėtų direktyvų pažeidimai ir iškelti teisės klausimai glaudžiai susiję su byla *Komisija prieš Ispaniją* (C-416/02), kurioje 2005 m. gegužės 12 d. aš paskelbiau išvadą². Todėl ten, kur šios bylos susijusios, pateiksiu nuorodas į savo argumentus, išdėstytus nurodytuose minėtos mano išvados punktuose.

4. Nagrinėjant valstybės įsipareigojimų neįvykdymą, remiantis plačiai paplitusiais nusižengimais arba nepatenkinamomis „struktūrinėmis“ sąlygomis praktiškai įgyvendinant direktyvą valstybėje narėje, natūraliai iš dalies būtina vadovautis „globalesniu“ požiūriu nei tuomet, kai valstybė narė, atsižvelgiant į izoliuotas faktines aplinkybes ar pavienį atvejį, kaltinama tuo, kad nesiėmė būtinų priemonių, reikalingų įgyvendinti direktyvą³.

1 — Originalo kalba: vokiečių.

2 — 2005 m. gegužės 12 d. Išvada dar nagrinėjamoje byloje *Komisija prieš Ispaniją* (C-416/02).

3 — Šiuo klausimu žr. generalinio advokato L. Geelhoed samprotavimus apie „struktūrinio“ direktyvos pažeidimo įrodymą, išdėstytus 2004 m. rugsėjo 23 d. Išvadoje dar nagrinėjamoje byloje *Komisija prieš Airiją* (C-494/01, Rink. p. I-3331, 43 ir paskesni punktai); šiuo klausimu žr. 23–25 punktus.

5. Komisijos nuomone, buvo pažeistos šios aplinkosaugos direktyvos:

1980 m. liepos 15 d. Tarybos direktyva 80/778/EEB dėl žmonių vartojimui skirto vandens kokybės⁹ (toliau – Geriamojo vandens direktyva).

1975 m. liepos 15 d. Tarybos direktyva 75/442/EEB dėl atliekų⁴ su pakeitimais, padarytais 1991 m. kovo 18 d. Tarybos direktyva 91/156/EEB⁵ (toliau – Atliekų direktyva).

II — Teisinis pagrindas

6. Procesui svarbių Atliekų direktyvos, Požeminio vandens direktyvos bei PAV direktyvos ir PAV direktyvos pakeitimo direktyvos nuostatų klausimu siūlau žiūrėti mano išvados byloje *Komisija prieš Ispaniją (C-416/02)* 3–6 punktus.

1985 m. birželio 27 d. Tarybos direktyva 85/337/EEB dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo⁶ (toliau – PAV direktyva), iš dalies pakeista 1997 m. kovo 3 d. Tarybos direktyva 97/11/EB⁷ (toliau – PAV direktyvos pakeitimo direktyva).

7. Šiam procesui taip pat svarbus PAV direktyvą keičiančios direktyvos II priedo 1 punkto e papunktis, kuris numato:

„Projektai, kuriems taikoma 4 straipsnio 2 dalis

1979 m. gruodžio 17 d. Tarybos direktyva 80/68/EEB dėl požeminio vandens apsaugos nuo tam tikrų pavojingų medžiagų keliamos taršos⁸ (toliau – Požeminio vandens direktyva).

1. Miškininkystė, žemės ir vandens ūkis:

4 — OL L 194 p. 39.

5 — OL L 78, p. 32.

6 — OL L 175, p. 40.

7 — OL L 73, p. 5.

8 — OL L 20, 1980, p. 43.

<...>

9 — OL L 229, p. 11.

e) statiniai intensyviai naminių gyvulių auginimui (jei neįtraukti į I priedą).“

Ter deltą prie Viduržemio jūros, veikia daugybė kiaulių ūkių.

8. Geriamojo vandens direktyva, *inter alia*, numato:

7 straipsnio 6 dalis

„Valstybės narės imasi visų būtinų priemonių, siekdamos užtikrinti, kad žmonių vartojimui skirtas vanduo atitiktų bent jau I priede įtvirtintus reikalavimus.“ (Neoficialus vertimas)

I priedo C dalies nepageidaujamų medžiagų parametrai (esant per didelei jų koncentracijai) 20 rubrikoje nurodo orientacinį 25 mg/l ir didžiausią leistiną 50 mg/l nitratų kiekį.

III — Faktinės aplinkybės

9. Pažeista Gerona provincijos Baix Ter zona yra Ispanijos šiaurės rytų pakrantėje, Katalonijos regione. Šioje zonoje, apimančioje upės

10. Kaip teigė Komisija apie ieškinio dalyką, kaltinimai dėl Atliekų direktyvos, PAV direktyvos (arba PAV direktyvos pakeitimo direktyvos) ir Požeminio vandens direktyvos pažeidimų susiję su daugybės kiaulių ūkių statyba, plėtra ir veikla Baix Ter regione. Be to, kaltinimai dėl Požeminio vandens direktyvos ir Geriamojo vandens direktyvos susiję su šių ūkių keliama ir Ispanijos vyriausybės didžiąja dalimi pripažinta Baix Ter zonos požeminio vandens tarša (nitratais) prieš Ter upę įtekant į Viduržemio jūrą, o kartu ir geriamojo vandens, kurį daugelis Empordà savivaldybių ima iš šio požeminio vandens, tarša.

IV — Iki teisminė procedūra ir teisminis procesas

11. 2000 m. aplinkosaugos aktyvistų grupės Komisijai pateiktu skundu buvo atkreiptas jos dėmesys į šio regiono taršos problemas. Pasikonsultavusi su Ispanijos vyriausybe, Komisija priėjo išvadą, kad Ispanijos Karalystė pažeidė įvairias aplinkosaugos direktyvas ir 2000 m. spalio 25 d. laišku nusiuntė Ispanijos vyriausybei oficialų įspėjimą su raginimu per du mėnesius pateikti šiuo klausimu savo nuomonę.

12. Kadangi 2001 m. vasario 1 ir 15 d. Ispanijos vyriausybės atsakymai, Komisijos nuomone, nepaneigė įtarimų dėl įsipareigojimų neįvykdymo, Komisija 2001 m. liepos 26 d. laišku nusiuntė Ispanijos vyriausybei pagrįstą nuomonę, kurioje kaltino Ispanijos Karalystę pažeidus šios išvados įvade¹⁰ išvardytas direktyvas ir paragino ją per du mėnesius imtis visų reikalingų priemonių. Ispanijos vyriausybė savo atsakymą pateikė 2001 m. gruodžio 3 d. ir 2002 m. sausio 29 d. laiškais.

13. Priėjusi išvadą, kad Ispanijos Karalystė neįvykdė įsipareigojimų, 2003 m. kovo 14 d. raštu, Teisingumo Teismo registre įregistruotu 2003 m. kovo 19 d., Komisija, remdamasi EB 226 straipsniu, Teisingumo Teisme pareiškė ieškinį Ispanijos Karalystei.

14. Komisija prašo:

1) pripažinti, kad:

a) nepriėmusi priemonių, reikalingų įgyvendinti iš Direktyvos 75/442/EEB, iš dalies pakeistos Direktyva 91/156/EEB, 4, 9 ir 13 straipsnių

kylančius įsipareigojimus, nepriėmusi priemonių, reikalingų užtikrinti Gerona provincijos Baix Ter zonoje įsteigtų kiaulių ūkių atliekų pašalinimą arba panaudojimą, nesukeliant pavojaus žmonių sveikatai arba nekenkiant aplinkai, ir dėl to, kad daugelis minėtų įmonių neturi pagal direktyvą reikalaujamų leidimų, bei neatlikusi tokioms įmonėms būtinų reguliarių patikrinimų;

b) pažeidžiant pirminės redakcijos arba Direktyva 97/11/EB, iš dalies pakeistos Direktyvos 85/337/EEB, 2 straipsnį ir 4 straipsnio 2 dalį, neatlikusi poveikio aplinkai vertinimo prieš pradėdant minėtų kiaulių ūkių statybą ar rekonstrukciją;

c) neatlikusi pagal Direktyvos 80/68/EEB 3 straipsnio b punktą, 5 straipsnio 1 dalį ir 7 straipsnį reikalaujamų hidrogeologinių tyrimų ieškinyje minimų kiaulių ūkių keliamos taršos paveiktoje zonoje;

¹⁰ — Žr. 5 punktą.

- d) viršijusi Direktyvos 80/778/EEB I priedo C dalies 20 rubrikoje nurodytą didžiausią leistiną nitratų koncentraciją kai kuriose valstybinėse Baix Ter zonos vandens paskirstymo sistemose ir taip pažeidusi minėtos direktyvos 7 straipsnio 6 dalį;
16. Tačiau *Ispanijos vyriausybė* bendrai pažymi, kad nuo 1989 m. iki 1999 m. bendras kiaulių ūkių skaičius atitinkamose Baix Ter zonoje esančiose savivaldybėse sumažėjo nuo 387 iki 197. Nuo 1999 m. gyvulių skaičius sumažėjo 12 017, nors bendras jų skaičius vėl kiek didėja. Be to, Ispanijos vyriausybės priemonės apima 63 sankcijų skyrimo procedūras.

Ispanijos Karalystė neįvykdė įsipareigojimų pagal minėtas direktyvas;

- 2) priteisti iš Ispanijos Karalystės bylinėjimosi išlaidas.

V — Dėl Atliekų direktyvos pažeidimo

A — Pagrindiniai šalių argumentai

15. *Komisija* tvirtina, kad nagrinėjami kiaulių penėjimo ūkiai sukaupia didelį atliekų kiekį, visų pirma srutas ir gyvulių gaišenas. Nesant kitų šiuos klausimus reglamentuojančių Bendrijos teisės normų, šių atliekų tvarkymas patenka į Atliekų direktyvos taikymo sritį.

17. *Komisijos* nuomone (ypač sąlygota didėjančio kiaulių ūkių sukaupiamo srutų kiekio), Baix Ter požeminio vandens tarša, kurią pripažino Ispanijos vyriausybė ir patvirtino ne vienos analizės rezultatai, rodo, kad nagrinėjamų kiaulių ūkių atliekos panaudojamos ir šalinamos nesilaikant Atliekų direktyvos 4 straipsnio reikalavimų. Priešingai nei numato šios direktyvos 9 straipsnis, nagrinėjami kiaulių ūkiai taip pat neturi reikalaujamo atliekų tvarkymą reglamentuojančiomis normomis pagrįsto leidimo. Tai atspindi Ispanijos vyriausybės pateikta informacija apie kiaulių ūkių legalizavimą, iš kurios išplaukia, kad procesui svarbiu momentu daugelis šių įmonių neturėjo leidimų ir nebuvo laikomasi Ispanijos vyriausybės nurodytų nacionalinės teisės aktų reikalavimų. Galiausiai, remiantis Ispanijos vyriausybės Komisijai pateiktais dokumentais, negalima daryti išvados, kad visuose arba bent daugelyje iš 220 nagrinėjamų kiaulių ūkių reguliariai buvo atliekami patikrinimai Atliekų direktyvos 13 straipsnio prasme.

18. Komisijos nuomone, gyvulių gaišenos neabejotinai yra atliekos direktyvos prasme. Tačiau ji taip pat pripažįsta, kad toje pačioje žemės ūkio įmonėje, remiantis gera ūkininkavimo praktika, į trąšas perdirbtos srutos galėtų būti šalutinis žemės ūkio produktas, kurio įmonė nenori „šalinti“ direktyvos prasme, ir todėl jis nelaikytinas atliekomis. Tačiau šiuo atveju tai pasakytina ne apie visus nagrinėjamus kiaulių ūkius; Ispanijos vyriausybė niekada netvirtino, kad visos srutos atitinkamuose kiaulių ūkiuose buvo naudojamos kaip trąšos.

19. Į Ispanijos vyriausybės argumentą, kad galioja Atliekų direktyvos 2 straipsnio 1 dalies b punkto išimtis, Komisija atsako, jog nėra kitų šios srities Bendrijos teisės normų, todėl išimtis negali būti taikoma. Galimos nacionalinės teisės normos savaime nėra „kiti teisės aktai“ minėtos nuostatos prasme, o įvairios Ispanijos vyriausybės nurodytos normos apskritai neatitinka direktyvos reikalavimų.

20. Ispanijos vyriausybė mano, kad tokiems kiaulių ūkiams, kokie nagrinėjami šiame procese, Atliekų direktyva netaikoma. Ji vadovaujasi nuomone, kad srutų išpylimas

dirbamuose laukuose yra pasiteisinęs natūralaus tręšimo metodas, todėl nelaikytinas atliekų šalinimu direktyvos 1 straipsnio a punkto prasme.

21. Ispanijos vyriausybė teigia, kad tuo atveju, jei Teisingumo Teismas priėtų prie išvados, kad Atliekų direktyva iš esmės taikoma, bet kuriuo atveju galioja 2 straipsnio 1 dalies b punkto išimtis. Direktyva 91/676/EEB¹¹ yra „kitas teisės aktas“ išimtį įtvirtinančios normos prasme, nes ji reglamentuoja trąšą nitratais iš žemės ūkio šaltinių, o dėl galimo aplinkai žalingo srutų išpylimo laukuose nitratais gali būti užterštas požeminis vanduo. Be to, Reglamentas (EB) Nr. 1774/2002¹² apima gyvulių gaišenas kiaulių ūkiuose. Apskritai išimtį įtvirtinanti norma taikoma ir tuomet, kai galioja atitinkamos srities nacionalinės teisės normos. Būtent taip yra Ispanijoje, nes kiaulių ūkiams taikomi įvairūs atliekų tvarkymą reglamentuojantys Ispanijos teisės aktai.

22. Ispanijos vyriausybė galiausiai tvirtina, kad Komisija neįrodė tariamų Atliekų direktyvos pažeidimų buvimo. Ji atkreipia dėmesį į tai, kad Katalonijos institucijos ėmėsi ūki-

11 — 1991 m. gruodžio 12 d. Tarybos direktyva 91/676/EEB dėl vandenų apsaugos nuo taršos nitratais iš žemės ūkio šaltinių (OL L 375, p. 1, toliau – Nitrataų direktyva).

12 — 2002 m. spalio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1774/2002, nustatantis sveikatos taisykles gyvūninės kilmės šalutiniams produktams, neskirtiems vartoti žmonėms (OL L 273, p. 1).

ninkų apmokymo ir informavimo priemonių apie tinkamą sрутų tvarkymą ir skatina statyti perteklinių sрутų tvarkymo įrenginius. Dvylika tokių įrenginių jau veikia, dėl kitų dešimties pradėta leidimo suteikimo procedūra.

B — Vertinimas

1) Įvadinės pastabos

23. Pirmuoju ieškinio pagrindu Komisija kaltina Ispanijos Karalystę Baix Ter zonoje nesiemus būtinų priemonių, reikalingų įpareigojimams pagal Atliekų direktyvos 4, 9 ir 13 straipsnius įvykdyti. Šiame procese, kaip ir byloje *Komisija prieš Ispaniją* (C-416/02), tariamas pažeidimas susijęs ne tiek su šių nuostatų perkėlimu į nacionalinę Ispanijos teisę, kiek su praktinio jų įgyvendinimo lygmeniu.

24. Tačiau, kaip jau minėjau šios išvados įvade, ši byla skiriasi nuo bylos *Komisija prieš Ispaniją* (C-416/02) tuo, kad inkriminuojamas teisės pažeidimas siejamas ne su viena įmone, o daugeliu tam tikroje zonoje veikiančių įmonių.

25. Taigi šiame procese Komisijai ne tiek svarbu, kuria dalimi pavienė faktinė situacija, kokia yra aplinkai kenksmingas tam tikro kiaulių ūkio sрутų šalinimas, veikiausiai neatitinkantis Atliekų direktyvos reikalavimų, pati savaime įrodo, kad nebuvo imtasi priemonių šiai direktyvai įgyvendinti, kiek parodyti, kad kiaulių ūkių Baix Ter zonoje atveju Ispanijos institucijos globalesniu lygmeniu pavėlavo praktiškai įgyvendinti minėtas Atliekų direktyvos nuostatas. Tad siekiant konstatuoti šių įsipareigojimų neįvykdymo faktą nebūtina kiekvieno Baix Ter zonoje veikiančio kiaulių ūkio atveju įrodyti, kad jų atliekos yra atliekos Atliekų direktyvos prasme, o Atliekų direktyva buvo praktiškai netinkamai arba neveiksmingai įgyvendinta.

2) Dėl Atliekų direktyvos taikymo

26. Dėl „atliekų“ sąvokos Atliekų direktyvos 1 straipsnio a punkto prasme

27. Prieš pradėdant vertinti kiekvieną Komisijos inkriminuojamą Atliekų direktyvos 4, 9 ir 13 straipsnio pažeidimą atskirai, pirmiausia reikėtų atsakyti į klausimą, ar šiame procese nagrinėjamos medžiagos, t. y. sрутos ir gyvulių gaišenos, kaip „atliekos“, patenka į

Atliekų direktyvos taikymo sritį, ir kuria dalimi.

a) Dėl „atliekų“ sąvokos klasifikavimo pagal Atliekų direktyvą

28. Kaip pažymėjau savo išvadoje byloje *Komisija prieš Ispaniją* (C-416/02), tokių medžiagų, kaip antai gyvulių gaišenos ir srutos, priskyrimas atliekoms priklauso nuo to, ar jų turėtojas šalina, ketina arba privalo šalinti atitinkamas medžiagas, o tai galima įvertinti remiantis visomis faktinėmis aplinkybėmis, kartu atsižvelgiant į Atliekų direktyvos tikslus ir į tai, kad nebūtų sumažintas jos veiksmingumas¹³.

29. Taip pat nurodžiau, kad, vadovaujantis nusistovėjusia teismų praktika, medžiaga, gaunama daugiausia ne jos gamybai skirto gamybos procesu metu, gali būti arba gamybos atliekos, arba tam tikromis aplinkybėmis – šalutinis produktas, kurio įmonė nenori „šalinti“, todėl jis nepriskirtinas atliekoms¹⁴.

30. Toje pačioje byloje šia linkme konstatavau, kad gyvulių gaišenos yra tik kiaulių ūkio veiklos liekanos, kurios iš esmės laikomos „atliekomis“ Atliekų direktyvos 1 straipsnio a punkto prasme¹⁵. Tas pats pasakytina ir šioje byloje.

31. Kalbant apie srutas, pažymėtina, kad iš mano išvados byloje *Komisija prieš Ispaniją* (C-416/02) išplaukia, jog jas, kaip atliekas, reikėtų vertinti labiau diferencijuotai¹⁶.

32. Kadangi, kaip jau esu minėjusi savo ankstesnėje išvadoje, iš tikrųjų galimi atvejai, kai žemės ūkio įmonėje susikaupiančios srutos nelaikytinos atliekomis Atliekų direktyvos prasme su sąlyga, kad yra akivaizdu, jog srutos bus pakartotinai naudojamos „be išankstinio apdorojimo tolesniame gamybos procese“ arba žemdirbystės tikslams, t. y. tręšimui (apskritai atrodo, kad kitoks prasmingas panaudojimas praktiškai neįmanomas)¹⁷. Tačiau, kita vertus, jei srutų kiekis viršija gerai ūkininkavimo praktikai nustatytą kiekį arba srutos apskritai išpilamos laukuose, kurių neprasminga tręšti dėl to, kad jie,

13 — Žr. mano išvados byloje *Komisija prieš Ispaniją* (C-416/02) 24–28 punktus.

14 — Žr. mano išvados byloje *Komisija prieš Ispaniją* (C-416/02) 29–30 punktus.

15 — Žr. mano išvados byloje *Komisija prieš Ispaniją* (C-416/02) 31 punktą.

16 — Žr. mano išvados byloje *Komisija prieš Ispaniją* (C-416/02) 32 punktą.

17 — Žr. mano išvados byloje *Komisija prieš Ispaniją* (C-416/02) 33–35 punktus.

pavyzdžiui, nėra apdirbami arba dirvonuoja, tokiais atvejais šios aplinkybės pakanka prielaidai, kad srutų turėtojas siekia jas pašalinti¹⁸.

33. Šiuo atveju negalima atmesti galimybės, kad kai kuriais atvejais tam tikruose nagrinėjamuose kiaulių ūkiuose srutos išpilamos vadovaujantis gero ūkininkavimo praktika ir todėl neturėtų būti laikomos atliekomis Atliekų direktyvos prasme. Tačiau, remiantis turimais duomenimis, konstatuotina, kad Baix Ter srityje veikia gana tankus iš dalies didelių kiaulių ūkių tinklas, o tai reiškia, kaip neginčijimai nurodė Komisija, kad jie sukaučia didelį srutų kiekį. Ispanijos vyriausybės teigimu, turbūt ne visas srutų kiekis gali būti panaudojamas žemdirbystėje kaip trąšos. Ji veikiau atkreipė dėmesį į tai, kad buvo pastatyti ne vieni srutų panaudojimo arba šalinimo įrenginiai¹⁹. Galiausiai Ispanijos vyriausybės nepaneigta ir įvairiuose dokumentuose įrodyta tarša nitratais pažeistoje zonoje – šiame procese nebuvo nurodytas kitas reikšmingas šaltinis nei žemės ūkis – gali būti laikoma bent jau persotnimo

trąšomis įrodymu ir todėl vertinama kaip tręšimo praktika, neatitinkanti gero ūkininkavimo praktikos.

34. Remiantis šiais argumentais, mano nuomone, galima prieiti prie išvados, kad Baix Ter zonoje nagrinėjamų kiaulių ūkių sukauptos srutos bendrąja prasme yra penimių auginimo atliekos, kurias šie ūkiai nori pašalinti, todėl jos priskirtinos atliekomis Atliekų direktyvos prasme.

35. Remiantis tuo, kas išdėstyta, konstatuotina, kad gyvulių gaišenos ir tam tikra nagrinėjamų kiaulių ūkių sukauptų srutų dalis yra atliekos Atliekų direktyvos prasme.

b) Dėl Atliekų direktyvos 2 straipsnio 1 dalies b punkto iii papunkčio išimties

18 — Žr. mano išvados byloje *Komisija prieš Ispaniją* (C-416/02) 38, 39 punktus.

19 — Kaip pažymėjau savo išvados byloje *Komisija prieš Ispaniją* (C-416/02) 42 punkte, vien remiantis aplinkybe, kad medžiaga naudojama aplinkai ir žmonių sveikatai nepavojingu būdu, negalima daryti išvados, kad ši medžiaga nėra atlieka. Žinoma, nepavojingas ir nekenksmingas panaudojimas, atsižvelgiant į įvairius įpareigojimus pagal direktyvą, yra svarbus – pavyzdžiui, atsakant į klausimą, kiek egzistuoja pareiga gauti leidimą arba kaip dažnai turi būti atliekami patikrinimai, – tačiau savaime neatmeta galimybės, kad minėti veiksmai yra „šalinimas“. Tai, kad srutos šalinamos specialiuose įrenginiuose, veikiau rodo, jog tai yra srutos, kurias norima pašalinti.

36. Atliekų direktyvos 2 straipsnio 1 dalies b punkto iii papunkčio išimtis iš esmės taikoma „kritusiems gyvuliams“ bei „žemės ūkio atliekomis“, t. y. „srutomis ir kitoms natūralioms nepavojingoms medžiagoms, naudojamoms žemės ūkyje“.

37. Todėl kiaulių gaišenoms ir kiaulių sru-
toms iš esmės galioja šios išimties sąlygos,
tad ar bus taikoma minėta direktyva taip pat
priklauso nuo to, ar nėra „kitų teisės aktų“
šios nuostatos prasme, reglamentuojančių
minėtas atliekas²⁰.

38. Ispanijos vyriausybė šiuo klausimu rė-
mėsi, viena vertus, Bendrijos teisės normo-
mis, t. y. Nitratų direktyva ir Reglamentu
Nr. 1774/2002, o kita vertus, keliomis
nacionalinėmis normomis.

39. Vadovaujantis sprendimu *AvestaPolarit*,
„kiti teisės aktai“ minėtos išimtį įtvirtinančios
normos prasme gali būti tiek specialiosios
Bendrijos teisės normos, tiek specialios
nacionalinės normos²¹.

40. Neatsižvelgiant į tai, ar tai yra specialioji
Bendrijos teisės, ar nacionalinė norma, bet
kuriuo atveju nepakanka to, kad ji su
nagrinėjamomis atliekomis būtų susijusi tik
kuriuo nors vienu aspektu. Atvirkščiai, tokia
norma turi reglamentuoti jų, kaip atliekų,
„tvarkymą“ Atliekų direktyvos 1 straipsnio
d punkto prasme, kuriuo siekiama tokių

pačių tikslų kaip ir direktyva, ir užtikrinamas
toks aplinkosaugos lygis, kuris yra bent jau
lygiavertis direktyvos siekiamam lygiui²².

41. Kalbant apie Ispanijos vyriausybės pami-
nėtą Nitratų direktyvą, pirmiausia pažymėti-
na, kaip nurodžiau savo išvadoje byloje
Komisija prieš Ispaniją (C-416/02), kad ji
neatitinka pirmiau paminėtų reikalavimų²³.

42. Kalbant apie Reglamentą Nr. 1774/2002,
pakanka nurodyti, kad įsipareigojimų neįvyk-
dymui įvertinti svarbiu momentu, t. y. pasi-
baigus argumentuotoje nuomonėje nurody-
tam terminui²⁴, reglamentas dar nebuvo
taikomas²⁵. Taigi, esant tokioms aplinky-
bėms, nebereikia aptarti šio reglamento
turinio.

43. Ispanijos vyriausybė taip pat nurodė kelis
valstybinio lygmens nacionalinės teisės aktus,
reglamentuojančius srutas (Karaliaus dekre-

20 — Žr. mano išvados byloje *Komisija prieš Ispaniją* (C-416/02)
45–47 punktus.

21 — Sprendimas *AvestaPolarit* (C-114/01, Rink. p. I-8725, 50 ir
51 punktai).

22 — Žr. ten pat 51, 52 ir 59 punktus.

23 — Žr. mano išvados byloje *Komisija prieš Ispaniją* (C-416/02)
51 punktą.

24 — Taip pat žr. 2001 m. kovo 15 d. Sprendimą *Komisija prieš
Prancūziją* (C-147/00, Rink. p. I-2387, 26 punktas) ir 2004 m.
liepos 15 d. Sprendimą *Komisija prieš Portugaliją* (C-272/01,
Rink. p. I-6767, 29 punktas).

25 — Įsipareigojimų neįvykdymas susijęs su laikotarpiu iki 2001 m.
rugsėjo mėnesio pabaigos. Tačiau, remiantis reglamento
38 straipsniu, Ispanijai jis įsigaliojo tik nuo 2002 m. spalio
30 dienos.

tai Nr. 261/1996 ir Nr. 324/2000 bei Ispanijos Atliekų įstatymas 10/1998), o teismo posėdyje – du gyvulių gaišenas reglamentuojančius 1980 m. spalio 20 d. ir 2001 m. vasario 22 d. ministro įsakymus.

44. Kalbant apie Karaliaus dekretus Nr. 261/1996 ir Nr. 324/2000 bei nurodytus ministro įsakymus, pasakytina, kaip jau esu konstatavusi savo išvadoje byloje *Komisija prieš Ispaniją* (C-416/02), kad šios normos nelaikytinos teisės aktais, reglamentuojančiais srutų arba gyvulių gaišenu, kaip atliekų, tvarkymą Atliekų direktyvos 1 straipsnio d punkto prasme²⁶.

45. Tas pats, mano nuomone, pasakytina ir apie Ispanijos atliekų įstatymą 10/1998, kuriuo šiame procese rėmėsi Ispanijos vyriausybė ir kuris, jos nuomone, taikomas papildomai. Iš Ispanijos vyriausybės argumentų, be kita ko, matyti, kad ši norma atliekų tvarkymą numato tik kartu su Nitratu direktyva ir jos įgyvendinimo aktais ir kad ji nenumato Atliekų direktyvai adekvačios leidimų suteikimo procedūros, taikytinos srutoms išpilti.

46. Galiausiai Ispanijos vyriausybė yra nurodžiusi daugybę Katalonijos regiono normų, įvairiais aspektais susijusių su srutomis (be kita ko, tvarkymo planų nuostatas ir tvarkymo dokumentaciją, tręšimo praktikos ir srutų išpylimo taisykles bei tam tikrus leidimo suteikimo reikalavimus).

47. Tačiau, mano nuomone, Ispanijos vyriausybė neįrodė, kad šios regioninės normos reglamentuoja ne tik pavienius srutų ir jų tvarkymo aspektus, bet ir įtvirtina taisykles, reglamentuojančias srutų tvarkymą Atliekų direktyvos 1 straipsnio d punkto prasme bei užtikrinančias apsaugą, lygiavertę direktyva siekiamam aplinkosaugos lygiui. Ispanijos vyriausybė iš esmės neprieštaravo ir atitinkamam išsamiam Komisijos tyrimui, kurio metu pastaroji priėjo prie išvados, kad nurodytose Katalonijos normose – taip pat ir kartu paėmus – yra įvairių spragų, palyginti su Atliekų direktyva. Be to, Ispanijos vyriausybė nurodė tik srutas, o ne gyvulių gaišenas reglamentuojančias Katalonijos normas.

48. Nepaisant to, apskritai pažymėtina, kad Ispanijos vyriausybė nurodė, jog nacionalinėje teisėje – kitaip nei pagal Atliekų direktyvą, kaip išdėstiau pirmiau²⁷, – srutos

26 – Žr. mano išvados byloje *Komisija prieš Ispaniją* (C-416/02) 52–57 punktus.

27 – Žr. 28 ir paskesnius punktus.

nelaikytinos atliekomis, tad vien todėl kyla abejonių, ar nacionalinėje teisėje apskritai reglamentuotas srutų, kaip atliekų, „tvarkymas“.

C — *Dėl Atliekų direktyvos 4, 9 ir 13 straipsnių pažeidimo*

49. Tad apibendrinant konstatuotina, kad šiuo atveju nėra nei specialios Bendrijos teisės, nei specialios nacionalinės – nesvarbu, ar valstybės, ar regioniniu lygmeniu – normos, savo turiniu atitinkančios Atliekų direktyvos 2 straipsnio 1 dalies b punkto iii papunkčio reikalavimus.

51. Komisija kaltina Ispanijos Karalystę Baix Ter zonoje veikiančių kiaulių ūkių atžvilgiu nesiėmus būtinų priemonių, reikalingų iš Atliekų direktyvos 4, 9 ir 13 straipsnių išplaukiantiems įsipareigojimams įgyvendinti.

52. Kalbant apie įsipareigojimų turinį, pasakytina, kad pagal Atliekų direktyvos 4 straipsnį valstybės narės turi užtikrinti, kad atliekos būtų šalinamos nesukeliant pavojaus žmonių sveikatai ir nepakenkiant aplinkai (1 dalis). Valstybės narės visų pirma turi imtis priemonių uždrausti nekontroliuojamą atliekų išmetimą ar išvertimą (2 dalis).

53. Siekiant šio straipsnio tikslų, atliekas šalinančios įmonės pagal Atliekų direktyvos 9 straipsnį privalo gauti leidimą, o pagal šios direktyvos 13 straipsnį turi būti reguliariai tikrinamos.

50. Dėl šių priežasčių Atliekų direktyvos 2 straipsnio 1 dalies b punkto iii papunkčio išimtį įtvirtinanti norma šiuo atveju netaikoma. Todėl taip pat nebereikia nagrinėti Komisijos argumentų dėl to, jog sprendimas *AvestaPolarit* turėtų būti pakeistas taip, kad tik Bendrijos teisės normos būtų laikomos „kitais teisės aktais“ išimtį įtvirtinančios normos prasme.

54. Siekiant išsiaiškinti, ar Ispanijos Karalystė ėmėsi būtinų priemonių šiems įsipareigojimams įgyvendinti, pirmiausia konstatuotina, kad Ispanijos vyriausybė neginčijo Komi-

sijos argumentų dėl to, kad (maždaug 200) Baix Ter srityje veikiančių kiaulių ūkių sukaupia didelį sрутų ir gyvulių gaišenų kiekį. Neginčytina ir tai, kad daugybė tyrimų parodė didelę nitratų koncentraciją Baix Ter požeminiame vandenyje, o dėl taršos nitratais ryšio su kiaulių ūkių veikla nebuvo suabejota.

55. Todėl, mano nuomone, akivaizdu, kad kiaulių ūkių atliekos vertinimui svarbiu laikotarpiu nebuvo šalinamos nesukeliant pavojaus žmonių sveikatai ir nepakenkiant aplinkai. Šį faktą patvirtina ir tai, kad, remiantis Ispanijos vyriausybės duomenimis, atliekoms šalinti reikalingi pajėgumai arba įrenginiai iš dalies dar tik planuojami arba statomi.

56. Remdamasi Ispanijos vyriausybės pateiktais dokumentais, Komisija taip pat konstatavo, kad daugelis nagrinėjamų kiaulių ūkių įsipareigojimų neįvykdymo buvimui nustatyti svarbiu momentu neturėjo leidimų, o iki to laiko nebuvo atliekami reguliarūs patikrinimai.

57. Ispanijos vyriausybė šių konstatuotų faktų neneigė, o tik tvirtino, kad šiuo metu pradėta daug legalizavimo procedūrų, atlikti įvairūs patikrinimai, po kurių buvo skirtos sankcijos. Tačiau, mano nuomone, to nepakanka norint paneigti kaltinimą dėl pareigos suteikti leidimą ir atlikti (reguliarius) patikrinimus neįvykdymo (bent jau nagrinėjimui svarbiu) momentu.

58. Atsižvelgdama į konstatuotus faktus, nemanau, kad Ispanijos Karalystė Baix Ter zonoje veikiančių kiaulių ūkių atžvilgiu ėmėsi būtinų priemonių įsipareigojimams pagal Atliekų direktyvos 4, 9 ir 13 straipsnius įgyvendinti.

59. Todėl darau išvadą, kad pirmasis ieškinio pagrindas pagrįstas.

VI — Dėl PAV direktyvos pažeidimo

A — Pagrindiniai šalių argumentai

60. Antruoju ieškinio pagrindu *Komisija* kaltina Ispanijos Karalystę tuo, kad ji, prieš

statant arba vėliau rekonstruojant nagrinėjamus kiaulių ūkius, neatlikdama poveikio aplinkai vertinimo pažeidė pirminės redakcijos arba iš dalies pakeistos PAV direktyvos 2 straipsnį ir 4 straipsnio 2 dalį.

ir jų padėties Ispanijos institucijų pagal Nitratų direktyvą pažeidžiama paskelbtoje zonoje atitinkamai turėjo būti atliktas poveikio aplinkai vertinimas. Ispanijos vyriausybė savo atsakyme į argumentuotą nuomonę iš esmės pripažino, kad šiame procese nagrinėjamiems kiaulių penėjimo ūkiams, prieš juos statant arba plečiant, nebuvo atliktas poveikio aplinkai vertinimas.

61. Ji tvirtina, kad šių direktyvų 4 straipsnio 2 dalyje valstybėms narėms suteikta diskrecija nustatyti direktyvų II priede išvardytus projektus, kuriems turi būti atliktas toks vertinimas, nesuteikia valstybėms narėms įgaliojimo vienos arba kelių II priedo projektų klasių atžvilgiu visiškai ir galutinai atsisakyti vertinimo. Šią diskreciją veikiau apriboja pareiga atlikti projektų vertinimą, kurie gali daryti reikšmingą poveikį aplinkai, be kita ko, dėl savo pobūdžio, masto ar vietos.

63. *Ispanijos vyriausybė* ginčija šio kaltinimo priimtinumą argumentuodama tuo, kad Komisija konkrečiai nenurodė, kurios redakcijos PAV direktyva buvo pažeista.

64. Papildomai ji tvirtina, kad kaltinimas nepagrįstas, ir atkreipia dėmesį į tai, jog nuo 2000 m. iki 2003 m. Baix Ter zonoje veikiančios kiaulių ūkiai pateikė dvylika projektų, kuriems reikėjo gauti leidimą arba atlikti poveikio aplinkai vertinimą; iš jų devyni buvo susiję su veikiančių kiaulių ūkių legalizavimu. Taigi tik trys projektai buvo susiję su naujų penimių ūkių statyba; iš viso keturi prašymai buvo atmesti.

62. Komisijos nuomone, daugelio nagrinėjamų kiaulių ūkių atveju dėl jų neigiamo poveikio aplinkai – visų pirma vandens taršos ir blogų kvapų, – dydžio, nepaprastai didelio ūkių paplitimo aptariamame regione

65. Komisija teigia, kad Ispanijos Karalystė pažeidė tiek pirminės redakcijos PAV direktyvą, tiek ją keičiančią direktyvą, atsižvelgiant į tai, kokių metu atitinkamas kiaulių ūkis buvo pastatytas arba išplėstas. Todėl kaltinimas yra pakankamai tikslus ir priimtinas. Dėl

Ispanijos argumentų turinio Komisija pažymi, kad poveikis aplinkai bet kuriuo atveju turėjo būti įvertintas prieš statant arba plečiant atitinkamą kiaulių ūkį.

68. Tam tikra prasme užtikrintai galima konstatuoti tik tai, kad daugelio nagrinėjamų Baix Ter zonoje veikiančių kiaulių ūkių atveju nebuvo atliktas poveikio aplinkai vertinimas. Tačiau nebuvo net apytikriai įrodyta, kiek arba kuria dalimi Ispanijos Karalystė apskritai turėjo vertinti nagrinėjamų kiaulių ūkių arba dalies jų, atsižvelgiant į ūkių pobūdį, mastą ar buvimo vietą, poveikį aplinkai pagal pirminės redakcijos PAV direktyvos arba pakeistos šios direktyvos redakcijos 4 straipsnio 2 dalį.

B — Vertinimas

66. Mano nuomone, šiame procese nagrinėjamas kaltinimas yra priimtinas dėl tų pačių priežasčių, kurias išdėčiau išvadoje byloje *Komisija prieš Ispaniją* (C-416/02) panašaus prieštaravimo dėl nepriimtino klausimu, o įsipareigojimų neįvykdymo momentas ir atitinkamos direktyvos redakcijos taikymas aptartinas nagrinėjant pagrįstumą²⁸.

69. Taip pat nėra žinoma, kada buvo pastatyti arba išplėsti nagrinėjami ūkiai arba kiek ir ar apskritai jie buvo išplėsti. Tokiu būdu negalima pakankamai tiksliai konstatuoti, ar Ispanijos Karalystė galėjo pažeisti pirminės redakcijos PAV direktyvą arba pakeistos redakcijos PAV direktyvą, ir kuria dalimi.

67. Tačiau kalbėdama apie pagrįstumą, turėčiau pasakyti, kad šiuo atveju nemanau, jog Komisija pateikė Teisingumo Teismui informaciją, reikalingą norint priimti pakankamai užtikrintą sprendimą dėl tariamo Komisijos įsipareigojimų neįvykdymo.

70. Remiantis tokia informacija, tariamo įsipareigojimų neįvykdymo fakto konstatavimas būtų pagrįstas daugiausia tik prielaidomis. Tačiau, vadovaujantis nusistovėjusia teismų praktika, Komisija turi pateikti Tei-

²⁸ — Žr. mano išvados byloje *Komisija prieš Ispaniją* (C-416/02) 79–85 punktus.

singumo Teismui visą reikalingą informaciją, kuria remdamasis Teisingumo Teismas gali įvertinti, ar įsipareigojimai buvo įvykdyti, ir negali remtis prielaidomis²⁹.

71. Todėl manau, kad antrasis ieškinio pagrindas atmetinas kaip nepagrįstas.

VII — Požeminio vandens direktyvos pažeidimas

A — Pagrindiniai šalių argumentai

72. Komisija mano, kad Ispanijos Karalystė, nagrinėjamų kiaulių ūkių užterštoje zonoje neatlikdama išankstinio hidrogeologinio tyrimo, pažeidė Požeminio vandens direktyvos 3 straipsnio b punktą, 5 straipsnio 1 dalį ir 7 straipsnį.

73. Hidrogeologinis tyrimas turėtų būti atliktas dėl to, kad nagrinėjami kiaulių ūkiai pradėjo nekontroliuoti išleisti srutas, ir tai patvirtina Ispanijos institucijų prieš juos pradėtos sankcijų skyrimo procedūros. Komisija taip pat atkreipia dėmesį į kai kuriose

vietose dėl srutų labai didelį užterštumą nitratais, ir tai patvirtino daugelis Ispanijos vyriausybės pripažintų tyrimų ir analizių. Komisija mano, kad nitratai yra pavojinga medžiaga direktyvos prasme, nes jie įtraukti į Požeminio vandens direktyvos priedo II sąrašo 3 punktą.

74. Ispanijos vyriausybė į tai atsako, kad nacionalinės institucijos, remdamosi Nitratų direktyva, užsakė hidrogeologinių sąlygų tyrimų studijas, taikydamos kovos prieš nitratus iš žemės ūkio šaltinių priemones.

75. Be to, ji tvirtina, kad šiuo metu dedama daug pastangų siekiant sumažinti taršą nitratais, ir tai didžiąja dalimi jau pavyko padaryti.

B — Vertinimas

76. Remdamosi Požeminio vandens direktyvos 3 straipsnio b punktu, valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad būtų apribotas priedo II sąrašo medžiagų išleidimas į požeminius vandenis, taip išvengiant požeminio vandens taršos šiomis medžiagomis. Siekdamos įvykdyti šią pareigą, valstybės

29 — Žr., *inter alia*, 1982 m. gegužės 25 d. Sprendimą *Komisija prieš Nyderlandus* (96/81, Rink. p. 1791, 6 punktas), 2003 m. birželio 26 d. Sprendimą *Komisija prieš Ispaniją* (C-404/00, Rink. p. I-6695, 26 punktas) ir 2003 m. lapkričio 6 d. Sprendimą *Komisija prieš Jungtinę Karalystę* (C-434/01, Rink. p. I-13239, 21 punktas).

narės, be kita ko, „taiko išankstinius šių medžiagų išmetimo ar išpylimo tyrimus dėl jų pašalinimo, o tai gali sukelti netiesioginį jų išleidimą“. Remiantis direktyvos 7 straipsniu, šis išankstinis tyrimas turi apimti hidrogeologinį tyrimą.

77. Šioje byloje Komisija rėmėsi tik nustatytais pažeistos teritorijos vandens užteršimo nitratais atvejais. Ji nenurodė, kad teršalai galėjo būti išleisti į vandenį kitaip nei laukuose išpilant srutas.

78. Tačiau, kaip esu konstatavusi savo išvadoje byloje *Komisija prieš Ispaniją* (C-416/02), visų pirma nitratai nelaikytini pavojinga medžiaga Požeminio vandens direktyvos II sąrašo prasme³⁰.

79. Antra, esu nurodžiusi, kad srutų išpylimas laukuose bendrąja prasme nelaikytinas priemone „šioms medžiagoms <...>, kurios gali sukelti netiesioginį išleidimą, šalinti“ Požeminio vandens direktyvos 5 straipsnio

1 dalies pirmo sakinio antros įtraukos prasme³¹.

80. Todėl dėl tų pačių priežasčių, kurias nurodžiau ir savo išvadoje byloje *Komisija prieš Ispaniją* (C-416/02), manau, kad Požeminio vandens direktyva šiam procesui nėra reikšminga³², todėl Komisijos kaltinimą, pagal kurį neatlikus hidrogeologinio tyrimo buvo pažeista minėta direktyva, laikau nepagrįstu, tad nebereikia nagrinėti kitų klausimų, pavyzdžiui, įvairių Ispanijos vyriausybės nurodytų hidrogeologijos studijų svarbos.

Todėl, mano nuomone, trečiasis ieškinio pagrindas yra nepagrįstas ir atmestinas.

VIII — Geriamojo vandens direktyvos pažeidimas

A — Pagrindiniai šalių argumentai

81. *Komisija* mano, kad Ispanijos institucijos, nesiimdamos būtinų priemonių, užtikrinančių, kad žmonėms vartoti skirto nagrinė-

30 — Žr. mano išvados byloje *Komisija prieš Ispaniją* (C-416/02) 110–116 punktus.

31 — Žr. mano išvados byloje *Komisija prieš Ispaniją* (C-416/02) 117–121 punktus.

32 — Taip pat žr. mano išvados byloje *Komisija prieš Ispaniją* (C-416/02) 122 punktą.

jamo regiono vandens kokybė atitiktų Geriamojo vandens direktyvos 7 straipsnio 1 dalies reikalavimus, pažeidė šios direktyvos 7 straipsnio 6 dalį. Nitratų kiekis smarkiai viršijo pagal direktyvos I priedo C sąrašą leistinas ribas, t. y. didžiausią 50 mg/l nitratų koncentraciją. Komisija remiasi daugybe bandinių rezultatų ir aplinkybe, kad Ispanijos institucijos pripažino, jog kai kuriose Baix Ter regiono savivaldybėse viršijama ši didžiausia leistina riba. Komisija atkreipia dėmesį į tai, kad direktyva numato pareigą pasiekti rezultatą.

82. Ispanijos vyriausybė neneigia, kad tam tikrų savivaldybių vandens paskirstymo sistemose buvo viršyta didžiausia leistina nitratų koncentracija. Ji teigia, kad šiuo metu tarša iš dalies juntamai sumažėjo. Be to, Ispanijos institucijos, informavusios gyventojus apie vandens, kaip geriamojo, vartojimą, pasinaudojo šiuo metu vienintele joms likusia galimybe pasiekti direktyvos tikslus.

B — Vertinimas

83. Remiantis Geriamojo vandens direktyvos 7 straipsnio 6 dalimi, valstybės narės turi imtis būtinų priemonių, kad nebūtų viršija-

mos I priede nurodytos didžiausios leistinos ribos.

84. Ispanijos vyriausybė neneigia, kad procesui svarbiu momentu, t. y. prieš pasibaigiant pagrįstoje nuomonėje numatytam terminui, nitratų koncentracija įvairiose nagrinėjamos zonos matavimu stotyse viršijo I priede nurodytą didžiausią leistiną 50 mg/l ribą, tačiau ji veikia atkreipia dėmesį į dedamas pastangas sumažinti nitratų kiekį.

85. Tačiau, kaip Teisingumo Teismas jau yra konstatavęs, siekiant įgyvendinti Geriamojo vandens direktyvos reikalavimus, svarbios ne dedamos pastangos valstybės narės teritorijoje pagerinti geriamojo vandens kokybę, nes Direktyvos 80/778 7 straipsnio 6 dalis numato valstybėms narėms ne pareigą imtis veiksmų, o pareigą pasiekti rezultatą³³.

86. Tad konstatuotina, kad Komisijos kaltinimas, pagal kurį Ispanijos Karalystė pažeidė Geriamojo vandens direktyvos 7 straipsnio 6 dalį dėl to, kad kai kuriose Baix Ter zonoje

33 — 2002 m. lapkričio 14 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Komisija prieš Airiją* (C-316/00, Rink. p. I-10527, 37 ir paskesni punktai) ir 1992 m. lapkričio 25 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Komisija prieš Jungtinę Karalystę* (C-337/89, Rink. p. I-6103, 21 ir paskesni punktai).

esančiose valstybinėse vandens paskirstymo sistemose viršijamas pagal šią direktyvą didžiausias leidžiamas nitratų kiekis, yra pagrįstas.

Tad ketvirtasis ieškinio pagrindas yra pagrįstas.

IX — Išlaidos

87. Remiantis Procedūros reglamento 69 straipsnio 3 dalimi, Teisingumo Teismas gali paskirstyti išlaidas šalims arba nurodyti kiekvienai padengti savo išlaidas, jeigu kiekvienos šalies dalis reikalavimų patenkinama, o dalis atmetama, arba jeigu susiklosto ypatingos aplinkybės. Kadangi dalis kiekvienos šalies reikalavimų patenkinama, o dalis atmetama, atsižvelgdama į abiejų šalių argumentų pagrįstumą arba nepagrįstumą, siūlau, kaip ir byloje *Komisija prieš Ispaniją* (C-416/02), nurodyti kiekvienai šaliai padengti savo išlaidas.

X — Išvada

88. Remdamasi tuo, kas išdėstyta, siūlau Teisingumo Teismui:

1. Pripažinti, kad:

— nepriėmusi priemonių, reikalingų įgyvendinti iš Direktyvos 75/442/EEB su pakeitimais, padarytais Direktyva 91/156/EEB, 4, 9 ir 13 straipsnių kylančius įsipareigojimus, nesiėmusi priemonių, reikalingų užtikrinti Gerona provincijos

Baix Ter zonoje veikiančių kiaulių ūkių atliekų pašalinimą arba panaudojimą, nesukeliant pavojaus žmonių sveikatai arba nekenkiant aplinkai, ir dėl to, kad daugelis minėtų įmonių neturi pagal direktyvą reikalaujamų leidimų, bei neatlikusi tokioms įmonėms būtinų reguliarių patikrinimų,

- viršijusi pagal Direktyvos 80/778/EEB I priedo C dalies 20 rubriką didžiausią leistiną nitratų koncentraciją kai kuriose valstybinėse Baix Ter zonos vandens paskirstymo sistemose, taip pažeisdama minėtos direktyvos 7 straipsnio 6 dalį,
 - Ispanijos Karalystė neįvykdė įsipareigojimų pagal Sutartį.
2. Atmesti likusią ieškinio dalį.
 3. Nurodyti Komisijai ir Ispanijos Karalystei padengti savo išlaidas.